

مبشر کوری

گورانیہیل وا

مہسعود قہنبہری

قنبری، مسعود، ۱۳۵۲ -

گوورانییهیل وا/ مسعود قنبری. - کرمانشاه: م. قنبری، ۱۳۳۸.
۹۱ ص

Isbn ۹۷۸۹۶۴۰۴۵۰۰۸۶

فهرستنویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. شعر کردی - قرن ۱۴. الف. عنوان.

۶۲ / ک ۹ فا ۸ ۱۳۳۸ ۹ گ ۳۷۲ / ۸۱۸۰ pir

کرماشان، هاوین ۸۹

ناسنامه ئ پرتووکی

- ناو کتاو: گوورانییهیل وا
- شاعر: مه‌سعوود قه‌نبه‌ری
- ئاماده‌کار: س. جهانفهرده «ژیار»
- ناشر: مؤلف
- رۆبه‌رگ: له‌تيف شنوکرى
- چاپه‌مه‌نى:
- تیراژ: ۱۰۰۰
- نه‌ویه‌ت چاپ: چاپ یه‌کم، کرماشان

نرا ھاوړئ ھه نینم،
نازهر

پێرست

- ٧ من و شێعر لفانگیم
- ١٠ ئێره کورهی دنیاس
- ١٣ مزگانی
- ١٧ سائهل قیل، قهزئهیل قران
- ٢٢ خولئهکوان

۱۲	سەمسەمە حوورەت
۶۶	مائلخائووان
۷۰	پەتەسوو
۷۲	تامازوو
۷۴	هاتى
۷۷	درج
۷۸	چەمەر
۷۹	ماچ
۸۰	كەپوو
۸۱	سەوز
۸۲	گومان
۸۳	نەوائى
۸۴	شئىعر
۸۵	قەرەوى
۸۶	چەپاۋ
۸۷	نوورگە

من و ته‌نیای لفانگیم

من و ته‌نیای لفانگیم
من و رهنج برای هاوپیشت
وه من و شیعر هاوزادُ یه‌ک

- «ئایه م...»

رۆتەل، ورسگ، تارپاگ

رهنگ پەری تر له ئیوارە

لیخن تر له شهو

زەردتر له پایز

بی‌وه‌هار، بی‌ه‌ساره، بی‌واران

نیشتوگە بان خولە کووان خوەزێیه‌وه‌یل و

شەیتان، وه‌ پ‌یش ئەو و خودا خەنس!»

م دی له‌ئێ مه‌ته‌له‌یله شه‌که‌ت بو‌مه

کی زانی؟

هاتی باپیر و نه‌نگم

ئێ سیف شه‌ره نه‌خواردون

هاتی جوور «سیزیف»

زه‌قه‌لی له کار خودا کردون!

هاتیگیش گه‌نه‌ل‌خه‌یل دنیا‌یل تره‌ک بو‌من

ک فره‌مان دانه له‌ئێ گه‌نه‌ل‌خه‌دان دنیا

م شه‌که‌ت تر له‌ وا

تیه‌نگ تر له‌ ئاو

ته‌نیاتر له‌ شه‌و

له وەراییوهر جامه ک بانان وسامه و
 نوورم وه خوهم
 دی ئپام فهرخی نه یئی
 کام نایهم ئاول کام قه پن کام بهه یشت بووم؟
 یا کام مه یمون بایه قوورته^۱ بن کام ئشکه فت دیرووک^۲؟
 یا کام ته ک یاخته، له بن کام ئقیانووس؟
 من و ته نیای لفانگیم
 من و رهنج برای هاوپیشت
 من و شیعر هاوزاد یه ک
 شیعر ههر شهو
 له ناو وشهیل زه خمی م وه دنیا تی
 وه م ههر شهو
 له ناو دهنگ زه خمی شیعیگ پییا بووم!

^۱ - ba'yeqûret کوتوله و بد ریخت.

^۲ - dîrûk تاریخ.

ئێره کوورهی دنیا؟

— « وه پاس،

ئێره کوورهی دنیا؟

کُ وا و وه هار و واران

له لی واز تیهرن!

ئیڑہ کوورہیٰ دنیاس؟
 کُ کیہ نیہ گان
 چوتہ دل لیخنن
 دی شازایہیٰ مانگ
 لویہت لویہت
 له ناویان سناو^۱ نیہ کہیٰ!
 وہ پراس
 ئیڑہ کوورہیٰ دنیاس؟
 ک کوچگہیل
 بوویٰ له کوتیہ نہوردنہ!
 چہمہ گان، سہرُ گووشییان وہ دہریا نیہ خوہیٰ!
 دارہ گان، مہ لوچگہیل له قہرہ نیہ یلن!
 دہیشتہیل، دلہ قرچی ئرا وہ ہار نیہ کہن!
 وہ جادہیل،
 ہوچ ریوارُ شہ کہ تیگ
 وہ پہرتخ^۲ نیہ وہن!
 وہ داخہو ...

^۱ - sinaw شنا کردن، حمام کردن

^۲ - pertix پایان، انجام

وه داخه و ...
ئێره کوورهی دنیاس گ
کوئه وه کوئه رهسیگ
من و ت به لام
هۆچ وهخت وه یه ک نیه رهسیم!
وه پاس
ئێره ئاخر دنیاس...!»

مزگانی

زمسانه و
شهواره و
کریوه،
وهفر لچ ناسه دهراڼهوه

يه كى وه گورميچه
 دهئ له دeroه چه گه:
 «ها!...»

خاوون مال! ههسه دان؟
 ريوار بى پهلاماريگه؟
 يا خهم بيكه سيگ؟
 يا خواه زييه و ورسگيگ؟
 نيه زانم!

له ينوو دهئ له دهر
 - «ها!...»

خاوون مال ههسه دان؟
 هه ناي، دهر واز كه م،
 دوتم شيعريگه!!
 بى هه لوه لا، ههئ هلاي ناو كهئ
 وه هه لپه دره كي،
 په رت بوو له باوشم
 بويه سه كه وتولك
 دهس په لى رچگياس!

ئاونگ^۱ ئه سره یلی
 له روٚ بژانگه یلی
 زه نگوولہ به ساس
 زوژی؛
 په ره یگ قاقه ز ئرائی خه مه و
 نوٚسمه ئی بانئ
 چوار تائی که م و
 له وه رقه وم شارمه وه ئ
 گاهه س،
 گهرمه و بوود و هاز بایده و پی
 سه ر نه یده بان سینگم
 له بن گووش دلیم،
 وه هناسه بره کی،
 وه له رزه له رز،
 وه خوه شله خوه شی،
 ئوٚشی:

- «وه هار...»

وه هار له پیشت ئی کویه

^۱ - awinê شبنم .

له پائ کیه نییگ
باروه نی خسییه و
گول سوو،
ئرائ ئیره تی...!!»
یه ئوتشید و
هناسی هه لکشید و
گیانی ده ر چوود!!

(جیخ امروز از مادر نژادہام)

احمد شاملو

سالہیل قیل، قہرنہیل قران

- «م منالّ

کام رووژ

کام مانگ

کام سالّ

كام قهپن^٥
 كام ولات^٦ كوورهو بووم؟»

- «ت؟»

ت له شهو^٧ چركن

مانگ ديزه^٨ئ

سال^٩ قيل

قهپن قران

پييا بو^{١٠}!!»

له ولاتيگ^{١١}

ئووردى پايز

برپر هاتن و

چنگير^{١٢} حسن له ده مچه و باخه يل و

خوه زييه و هيل سهونز داره يل،

روتگاننه و

له بان ناگر^{١٣} كتاو زاناييل

مه لووه^{١٤} برشانن!

وه خوتمان

ئاسياو گل دان

وه چه وه يلمان

مژه توفه کردن
 وه که له سه رگه یلمان
 مه ناره سازین و
 له بانئ
 دهنگ ئه زانگ هیژگرت!!»

- «م منال

کام؟...»

کام؟...»

کام؟...»

کام؟...»

کام؟...»

- «ت؟»

ت له شه و قلا

مانگ مار

سال سنان

قهرن

دال و دار و درج و دیو و دروو و دوزه مه پییا بوڊا!

له ولاتیگ

دار برین و دارچقنان و

بهر دارهیل، سه‌ر ئایه‌م بو
 وه له جی دار،
 ته‌ور سه‌ونز کرد و
 له جی وه‌نه‌وشه،
 ئاسندرگ!^١
 وه ناویشانیگ،
 نه‌نگد وه سقان شکیای براگه‌د
 ناو‌کد پری!
 خوه‌زییه‌و که‌ویگ،
 کرده په‌ته‌سوو بان زامد!
 دالگد،
 وه گوپی زوخ
 گووشد کرد و
 باپیرد،
 وه پابمارکی
 چه‌پالی شه‌و قه‌ره‌زه‌نگی^٢

^١ - asindirig نوعی گیاه خاردار.

^٢ - qerezengî رنگ سیاه خالص.

کرده ملد!!

□ □ □

ئیمه

منال سالهیل سنایم و قه رنهیل قران

ئیرنگه؛

کهله سه رگ قه ی داره ییل

وه سیف دو تیم

خون ناو چه مه ییل وه ئاو و

دهس و قول بریاگ با پیره یلمان،

وه ماسی!

زینگیم؛

رئ که یم؛

دروو ده یم؛

ورسی خوه یم و

تیه نی هه لقورنیم و

شکر خودا که یم و

یه ک ساکی بی نزی

له ئایه میگیم!!

خولە کووان

هه‌نای، وه‌هار تی

زۆزی نۆسنه‌ی:

- په‌پووله،

له بان هه‌ر گۆل

کہل،
 له سینگ ہەر تاش
 کہو،
 له سەر ہەر ئاسوو
 لافاو،
 له قولی دەر وەن و
 نەرمەوا
 له سەر کلاوان،
 وەنەوشە،
 له وازی دەیشت و
 سییە پروتسەنەک،
 له رۆ چە پال چە پال ئاسمان
 بەلام،
 م خولە کووانیگم
 له خوزییە وەیل سزیای
 ک هۆچ وەخت
 هۆچ دەسیگ
 وەہار له قەیم نیەنۆسی!

شهمشه کووره ک^۱

- «ئۆشن وه هار هاتییه!»

- «!...»

- گوو شد هاییم؟ ئۆشن وه هار هاتییه!»

- « وه گومانم،

^۱ - şemşemekûrek خفاش.

له وایل شووفار درووزن ئەژنهفتیده!
 له ئیره
 ئاسمان، رەنگ هساره و
 دار، دەنگ مهلهوهر
 له هۆزهو، بردنهو
 بال مهلهوهر، هەر شهوار
 خەو هەلفرین دوتی.
 له ئیره هیما
 خوهر، له ژیر لافه شر زمسان،
 کورکەئ تئ
 جامه کهیل، چهوه یلییان ئاو سییه هاوردییه
 ساتهیل، دللیان تهپییه
 وا، قولی شکیاس
 وههار، کوتپر^۱ داسه لی
 کهله شیرهیل ولات،
 خەو خەرمانهیل خاپوور دوتن!
 ئیمه ییش دیریم رووژەگان قەل پەل کهیم!
 زامەگان هەلەت ئەوتاسیاگ گیانمان

^۱ - kwitipif بیماریای که سریع می کشد.

بوتهسه، یه کُ دِروهَنْ نِقوَرِنگِ^۱
 خه مه یل، له ئی کاو ئه و کاو ییان.
 «هووره» چرن!
 په ژاره یل، له لیژنگه یان،
 سانگل کهن
 دی، په ته سوو
 هوچ شیر و
 هوچ هاوار و
 هوچ ئشقیگ
 سارِیژیان نیه که ئی!«
 - «شهو، له بان له ش بی گیان رووژ،
 گه لام وشا گرتییه و
 دهس ناسه که له که و
 وه دهنگ سیه ی پیسی
 وه پیمان خه نی؛
 ئاخ کُ هوچ کاممان،
 ئاگر نییم!»
 - دی چوته ژه نیایمه سه شه وارا

^۱ - niqür- بسیار عمیق و تاریک

یہ کُ گلووپُ خوہریگ
 لہ سونُ دلّمان
 بکریہ یدہ دارا؛
 لہ لیخناو دروو خنکیہئ!«
 - «زمنان ها بان تهلوال^۱ و
 لہ پھ کوتی مردن کہئ!
 ئاخ ک هوچ کاممان
 وہ ہار نییم!»
 گیژ و شہ کہت؛
 یہ سی سالہ
 سی تاوسان برشیائ ئاگرہ لی چی
 سی پایز روٹہل رھنگ زھرد
 سی زمنان تیہل گیل گھوج
 سی سال سھرد سہسلاہاتگہ؛
 لہ بن ئی وفاق تا ناوقہئ فیسیاگہ،
 چہترمہ دامہ و
 وھل خوہما؛ وراوہ کہم.
 یہ سی سالہ

^۱ - telwal تابوت، بستر مرگ.

خه مه یل سییه تۆسکن و به دهئه ژم
 تیهن و
 له بن که لاهوی دلم
 خوه یان خه نه و لاو
 خوه شیه یل بوچگ و نوژهل
 نه نه ژیرمرک و
 سیکاره یل تیهل په ژاره پیچن
 خوه زییه وه یل کهو،
 که نه ژیرسیکاری و
 له ی فت سییه ی ناهمییه رییه
 ته کننه ناویان
 ئاوه خته یلم^١ هناسییان قت بویه و
 که فتنه سه قوت قات
 منیش؛
 چه ورئ، شيعر نه وه وایه یگم
 گاهه س باید و
 ئی میوان نه وه و خته بکه یده و ده یشت!
 ساته گه، نه خوه ش

^١ - awext ئاوه خت: آرزو، امید.

ئەو بانە گرتییە و
 گوران سانییەگان قوتنی
 تەلەیل سات،
 لە ژێر جنازەئێ سانییەگان
 وە نلچە نلچ، وە کورچە کورچ
 نکەیان تی
 خوزییەوہیل و ئەزرەتەیل،
 رشانمەسە بان قاقەز
 خودکار بیک کەو
 - شەکەت وڵەکەت -
 لە بان قاقەزەیل داشیویاگ
 خەوپیئکی بردییەسەو.
 ھۆھای^۱ سییە زەنگن شەو
 لە پیشت دەروەچەو
 زرکەئێ چەوئ تید و
 نوورپدە پیم!
 وا، گوران^۲،

^۱ - heüha اژدھا.

^۲ - gwifan سریع.

وه گورمیچه دهی له شیشه گان و
 پهلامار و تاق ته نیایم کوتی.
 دی شه کهت بۆمه!
 بوو نملج^١ نیشته جای
 له سقانه یلم چل کیشی.
 دی وسان نه یۆرم
 وه به یه یهه و،
 خوز ییه وه یل و نه زره ته یل
 که مه هه وانه یگ و
 کوتم له کوول.
 که وشه یل خیال هه لکیشم
 چوو در یژ ئاوه خت
 گرم وه ده سه و
 بان گرم له وه ر و
 که فمه رییا!

□ □ □

دنیا تهنگ و تیه ریکه

^١ - nimiç نم.

هوٲهای تیهَنگ و تامازروو شهو
 مف ناسه کیهَنی رووشن رووژ و
 نیقائی نیق^۱ هه لُقورانییہسه ئ
 زووان خسییہ له روٲ ئاسمان و
 هساره یل بَنچہک سلا داس^۲!
 چنگ ناسه قورگ ولات و
 بال کیشاسه ملٲ چهوهیل ئاسمانا
 شهقارتہیل خوزیہو چهکنم و چم
 ئاویانی نیهوتم و
 ویٲرانی وه جی.....
 ئاویانی نیهوتم و
 ویٲرانی وه جی.....
 - «مُ کییم؟!
 مُ پهک خریامه^۳،
 مُ ساکی^۴ سہرد سٲر سالہیل سییہم؛

^۱ - nîqaÿ nîq لبالب.

^۲ - sila das قورت داده است.

^۳ - mi pek xiryame من از یاد رفته‌ام.

^۴ - sakî سایه.

راوتشت کهر^۱ رییەیل^۲ رار^۲ بی ره ونم
 په یچوور کهر^۲ قه ورسان^۲ خوه شیهیل^۲ بی شوون نوونم!
 م کییم؟!
 هۆره وەر^۳ له هۆره وچگی
 له قولتیهی
 له یه وهه^۴ تهپ^۴ تووزینیگ
 له درج^۴ ورسگ^۴ سنووریگ^۴
 یا که مووتهر چه وکالیگ
 له خه وپینک مه ته^۴ له نه وه تیاگی
 شه قارتهیل خوه زیه و چه کنم و چم
 ئاویانی نیه و تم و
 ویرانی وه جی...

□□□

قل قوو دهیشتهیل دامردیه

^۱ - raüwişt ker جستجوگر.

^۲ - raf مست و منگ.

^۳ - hürewer خاطره.

^۴ - sinûr مرز.

کوئیہیل وہ سہر پاوا، مردنہ
 کلک نہمہ بانُ شانُ بہرزترین کوئیہ و
 فاتہایگ دەم:

- ناخ خ ...

کوئیہیل دەمچہو سزیای
 ئیوہ سقانہیلُ شکیای زہوتین گ پووس درینہ؟
 یا خہمہیل گہورای منینگ
 چینہ لہ چارہنوتس ئاسمان؟!»
 شہقارتہیلُ خوہزیہو چہکنم وچم
 ئاسمان ژیرہی خولہ کووین ساجیگہو
 زہو کوانگ قول دووزہقینیگ و
 ئیمہیش بری چمہتیم
 سزیہیم و ئه لفرچیہیم و
 وہ دوکهل، یه ک تره کی کوور کهیم.
 ئاویانی نیہوتم و
 ویرانی وہ جی ...

□□□

وہختای دوتم؛

هامه جایگ؟
 زنانیگه^۱؟
 دهروه نیگه؟
 شاریگه؟
 قه ورسانیگه؟
 نیه زانم!
 به لام؛
 قیز قازه،
 هاواره،
 شینه،
 دهنگ شلاخه
 بوو خوته؛
 په ژاره یگ چه کنمه و
 بری ئایه م دوتم
 کوور،
 دهس بریاگ
 قول بریاگ

^۱ - zenan شکاف و سوراخ عمودی که در کوههاست که گاه بسیار عمیقند و تا دامنه‌ی کوه ادامه دارد.

نوژہل نوژہل
 قووخن قووخن
 خرپ خوهن
 ژاو خوهن
 تہلہ پا کوتن
 له ورسی و تیهنی لاکہ لاکیانہ
 لهپ گرنہو ئاسمان و شکر خودا کہن!
 مانگ گوما بویہ و
 خوہریش له سوکئی لهی ئاسمان سییہ.
 بویہسہ پتقال زہرد سیسلا تگی.
 چہقہ چہق دگانہ یلی
 بہر وہ لنگہ یل بریہسہو
 دارہیل روتہل و قوتہل و قل قوو
 چنگ چولیبیان بویہسہ چخچیلہ و
 رقیہن و ہلقرچیہن!
 یہ یہہو،
 چرہی بہرزئی ہیژ گری،
 وہختای قیژنی؛
 زہو و زہمان، جوور گافارہ

نیشیده ته کان .

- «بگرن!... بارن!... چهوئیان!... زووانییان!...»

وه به یه یهه و

قلایل گهر جه ئ^۱ پرت پیس

دالهیل مل روت باله شوورهدار،

گورگه ییل گهر ناو کرهسه دای^۲،

که متاره ییل قنگ شهل قه یز

چه قه له ییل گهر ر یقه و بردی

هه ئه هلا کهن و هه لامات تیه رن و

رشیه ن له ئایه مه ییل نامه ی گرتگ و

ئاژالییان برنه و^۳.

بووردی ز له ییل، شاخ نانه سه زه وه و

قوو رنن و خاکه پوو زی کهن و

قه ور کهنن

زگ مرده شوورخانه پنه میاس و

دلئ قه لو بوود و جنازه هلالئ!

^۱ - gerce بدشانس.

^۲ - nawkirîse day لاغر و مردنی.

^۳ - ajlêyan birnew از بیخ و بن آنها را می کنند.

چهو گل دهم
 له سوکئی له قهورسان
 ترۆسکهئی بیّنز و قردگئی رووژنای دیاره؛
 وه کوله پسی^۱ چمهو وهر
 دوتم شه مشه مه کوره ک گه ورايگ
 ها بان سانگه و
 کولچهئی مانگ ها ناو دهسی
 به یدهئی وهره و دهم و قهپ ده یده لی
 ده مچه و به دنه ژم و تو تسکن
 چهو قرمز و بوچگ
 چکه چک خوته وه دهور ده مییه و
 «دروو» به نبه غاو^۲ خسییه و
 چهو ره ژیه و
 ها شان راسی
 «مه رگ» سیکاری داوژسانیه و
 ها شان چه پی
 «رُخ» وه چهو هه لبر کپای

^۱ - kwié pisí خمیده و یا سینه خیز به چیزی نزدیک شدن.

^۲ - beni bixaw آرایش.

ها پِیشتُ سه‌رئ
 «شاعر» تیکل^۱ بایه‌قوره‌ت مه‌زان بگووینگیش
 له‌و پِیشته‌و هه‌ر سیچقه^۲ که‌ید و قیرنئ
 وشه‌گانئ له‌ تیرئ
 گرّه‌گر سه‌ر گووناپانه!
 - «ئاخ‌خ شاعر!
 نیه‌زانم،
 قه‌سیده‌گان ت شوورترن^۳
 یا کوومرپه‌یل
 هه‌ر شه‌و که‌وشه‌گان شه‌که‌ت باوگم،
 وه‌ ده‌م په‌ژاره‌و پِیشت ژانه‌و!
 نیه‌زانم،
 قافییه‌گان ت ره‌نگینترن
 یا گیشه‌یل خنیه‌ره‌ژ ئاوه‌خته‌یل وا بردگ دالگم!»
 له‌ قیزه‌ئ شه‌مشه‌مه‌کووره‌ک هه‌لوارکیه‌م.^۴

^۱ - tikiî شکمو و ولگرد.

^۲ - siçiqe جست و خیز کردن.

^۳ - kûmir آخ کشیدن.

^۴ - elwarîkiyem یک دفه از خواب پریدنم.

- «بگرن!... بارن!... چه و ییان!... زووانییان!...»

له سوکُ تر له قه ورسان،

برئ منال سهر گه و ملگه نیشتنه و

وه مل دفته رهیل نه نو سیاگیانا گیرن

چه قه لهیل گهر نه زانسهی،

چه ته لمهئ دهورییان دانه و

مناله ییل، وه خته زیه لگ بیپرن.

داس و ته ور و چه قوو هه لرشیا س

- ئاخ خ...!

داسه ییل له ر ريقه و بردگ!

وه مه خمه ل نه رم مل کام مینامل سهر کام دهره ون

ساوسول خواهان داینه؟!

وه خون مل کام مه له وهر ئاشق سهر کام سهر که ش^۱

لچ قرمز کردینه؟!

ته وره ییل مه نگه رهئ^۲ که پوول قه و!

قه پ داینه له قول چهن چنار سهر بهرز سهر له

که شکه شان ئاوا بو؟!

^۱ - serkeş بلندای کوه، ستیغ کوه.

^۲ - mengêfe بی منطق.

دالّ پیریڭ؛
 خهزگان قهوتی ها وهر دهمی؛
 قهلووخهئ دۆ دریژڭگ ها دهسییه و
 خرپی دهید و
 ئایه مهیل تیهلّ ترش ورسنگ
 له ساکی سهرد سپر قهورهیل بی شوون نوون
 سهر شوون یهک قووور دانه و
 یه ک جامۆلک دهه که لیگ ها پییان؛
 وه کورچه کورچ، چنه و وهر و
 دالّ، لهئ خوسهئ سییه زۆخه
 کهیده ناو جامه گانییان.
 ئایه مهیل
 جامه ییل ههلقورنن و
 دهسه زانی نیشن و
 هناس سهرد هه لکیشن.
 دالّ ترهک
 له بان سپر کولانیگ
 قهیری کر کیشاش و
 «بهه یشته» و «دووژهق» فرووشی.

ماموستایگ^۱ و قہ پری منال
 له ناو زبیلدان سنووریگ
 کر جگہ کردنه و
 ماموستا له دهرز تیول تہختہ رہش^۱ شکیاگ نووسی:
 - «ئیمہ کییم؟!»
 - «منالہیل! دہفتہ رہیلدان درارن!»
 منالہیل بی «جوقرافیا»
 منالہیلی گ کتاو «دیرووک» گوم کردنه
 منالہیل ژل و جاجگ و کونکوور و فارسی کوئیہیلہ
 منالہیل رہش روت «سیکار» و «واکس»
 یہی بر گیژ و کشمات
 وہ واق پہری، نوورن و
 یہی بر، وہ نہز انسہی رہنگینی خہنن.
 ژنیگ وہ چارہی خوهی
 چہو رہژیہ و
 له بان کارتوون شریگ
 خوهی ہلرشیانیہو «ہہراج» کہی!
 بر ترہک دوتم؛

^۱ - mamusta معلم.

ئاتەشە و ئالە که^١ دێرن
 دەمچەوێان خوریاس
 یە ک جامە ک^٢ شکیاگێ،
 ها دەسیانە و
 نوورن وە خوێان و قیژنن
 خولە کووان بەرز یگیش؛
 لە ئشقهیل سزیای و
 خوێزێ و سەپریای و
 ئەزەر تەیل^٣ نەچەقیای و
 ماچەیل نەچینای،
 کوو بوێه و
 بپری^٤ خوێشی سیار،
 وە ملییا، سوێتگ سوێتگ^٣ گیرن!
 شوان کەرەپەشم^٤ و،
 هەئ^١ کردییه لە رییهن ئەورەیل^١ چرکن و نگریس^١ و

^١ - ateşe û alîke بيمارى خوره، جذام.

^٢ - siyar سیاهپوش، عزادار.

^٣ - süyet süyetg زار زار گریستن.

^٤ - kefepeşm ساده دل.

ههر چیگه، گوانه یلییان جهرنی
 نمینگ ئه و خوار نیه خه ن
 ههر چیگه، خرخوهم و پرسیار که م
 ئایه مهیل سر و کوپ نوورن!
 وه به یههه و،
 دار تیده و دهنگ:
 - «ئاخ خ...ئاخ...»
 سه رپه له ییل و گلاگانم شکانن
 تاگهر، «تانک» و «نووپ»
 له ژیریان هشار هشار بکه ن.
 له په له گه وراگه م «تاووس»^۲ سازین.
 له ئیوارگان خوله کووینیگ.
 دهسه یل «ویکتورخارا»
 نانه بان سینگ من و
 وه ته ور هرووش کردن
 له شه وه کیان سه رد نارنجییگ
 «لورکا» له پائی م تیرواران کردن

^۱ - nigris ناخن خشک و بسیار خسیس.

^۲ - taiwis تابوت.

له نیمه‌رووان^۱ داخ^۱ پرشهی شه^۱ هاتگی
 وه پهل^۱ گیس^۱ م
 پیشت^۱ «نازم حکمت» مارماره و کردن
 له مانگاشه و نقره‌ه‌ژینگ
 لهش^۱ «نازادی»
 له به‌رزترین پهل^۱ م کیشانه و بان
 ئاخ^۱ خ... خه جالات^۱ نه و خوه م؛
 ئیکه ش؛
 قه^۱ قووم کردن و
 بومه تهر^۱ م گه و رایگ
 تا پهرته ک^۱ شووره یل^۱ خیل^۱ شه مشه مه کووره ک
 «چه مه ر^۲» نازادی
 له بانم بگرن
 تفه‌نگ تپده و ده‌نگ
 - «ناوه خت^۱ دل^۱ بو^۱
 ته میره یگ بووم
 له باوش ره‌نگین‌ترین دویه ت^۱ ولات

^۱ - pertek لباس کوهنه.

^۲ - çemer مراسم سوگواری همراه با سرنا و دهل.

هەر ئیواران،
 نهرمه وای کلکه یلی،
 بهی له ناو زلفم و
 باریده مه و دهنگ
 بوومه «سه ههری»^۱
 بوومه «مه جنوونی»^۲
 به لام،
 کارخانه یل «دمۆ کراسی» تاشینه م و
 ئیرنگه تفته نگیم
 له باوش سهرباز له پ ورسگیگ
 رقیه م و
 ههر شهو، شهواره یل شوتم شار، شووره و که م و
 مناله یل له خه و هه لوارکنم
 یه یشه کار بار منه!
 شهنگ تیده و دهنگ:
 «توواسم سهرگ خود کار که ویگ بووم

^۱ - seherî مقامی در هوره و تنبور.

^۲ - mecûnî مقامی در هوره و تنبور.

له دهسْ منالْ زهقهلْ^١ نه مه زرياگيْ
 مه خشْ ئشق و زانايبى
 له ناو دهفتهرْ زيان
 وه پيم بنوتسىْ
 به لام
 بو مه قه والنگ تفهنگ و
 نه خشْ «مه رگ»
 له ناو مه غز و سينگ جوان نوتسم!«
 سان تيدهو دهنگ:
 - «له زهينْ قورواق
 زه ربا^٢ چه نيْ گهوراس؟!
 له هساو قلاوه رزه ك
 باوشْ ناسمان چه نيگه؟
 زخالْ چو تويه نيْ
 وه هار بكيشى؟!
 درج^٣، له هه لفرين

^١ - zeqelْ باهوش و زيرك.

^٢ - zerya دريا.

^٣ - dirc قفس.

چووه زانی؟!
 چهوهیل زهرد پایز
 چووزانن سهونزیش رهنگیگه؟!
 تفهنگ چو بزانی،
 ژیان له مردن خاستره؟!
 بووردیژل چووزانی
 مهلقچگ چو ناشق بوو؟!
 له چهو چال زخال،
 ئاسمان چو چل کیشی؟!
 خالوو خودادای،
 له کوو بزانی
 ئرا خودا هوچ بهشی نیاس؟!
 شامرائ شوال فرووش
 له کوو بزانی،
 ئرا نامه‌ی شه‌ش کلک دیری؟!
 شه‌ر وه ده‌س خوه‌دهو مه‌یه!
 ده‌س بگره مل کلاو خوه‌دا!
 ئاگر چووده لیم.
 وه یه‌یه‌هو،

وهر ههوانه کهمه و خوار
 خوهز ییه وه یل کوو کهم و
 کرمیت چه کنمه و
 قهورسان، رووژنه و بوو
 قال کهم:

- «هووز نه هات هه لسن!»
 به لام،

ژاو خوهن و ته له پا کوتن و له په و گرن:
 قال کهم:

- «نازار گرتگه یل هه لسن!»
 سییه تا^۱ گرتگه یل هه لسن!»
 به لام

ئاو زهل ده م^۲!
 وه یه یه هه و،

شه مشه مه کووره ک قیژنی:

- «ئه وه کییه چراخ داوورسنی؟ ئاگره و که ئی؟!»
 قلا یگ،

^۱ - siyeta بیماری تب سیاه.

^۲ - aw zel dem ئاو زهل دان: کنایه از کار بیهوده انجام دادن است.

وہ قیرہئ سییہئ پیسی ئوتشید:

- «شاعریگہ»

شہمشہمہ کوورہک، تہوہن بہیدہئ

ہہلوار کئی:

- «بگرنہئ!!»

م، لہپسا چوزہ دەم و پهل کیشم:

م شووفاری سہرمہگو دیوہیل دروو دەلہسہ کہم!

- «بگرنہئ!!»

م ئاگر زانایی لہ ولات کہ یخودایل تیہریکی دزم

- «ئوتشم بگرنہئ!!»

م سیزیفم، م پرومتہم!

م ئاخیرین منال چہتون^۱ و چلفل کہ یوانوو کت کوور

دیرووکم

م چہوماخہئ نووائ و ہیشت وار و ہہارم!

م پلسکہئ^۲ ئاگر کوزہ گہئ کاوہم!

وہئ ہہلسن!

بہن گیان ہریاگہیل ہہلسن!

^۱ - çetin بازی گوش.

^۲ - piliske تکہ چوب نیمسوز.

شه شه مه كووره ك قيژنى:

- «بگرنهئ!.. بارنهئ!.. چهوئ!.. زووانئ!..»

وه به يهههه،

قلا، دال، گورگ، كه متار ...

چه ته لمه م^١ دهن،

قيپه برم كه ن و

به نه م وه لائ شه مشه مه كووره ك

قه پئ دهئ له كوليچهئ مانگ

ده سئ تيه رئ وه ده ور ده ما:

- «چهوئ درارن! زووانئ بوورن!»

كوله شيعر چه و كال^٢ په ژموولكيا گئ^٢

له گير فانم مل قوته و كهئ

ئوتشئ:

ئاگره يل گه ورا،

وه چه رزائ^٣ قرچاله يل^٤ بوچگن

^١ - çetêlme dan حلقه زدن، معاصره كردن.

^٢ - pejmûlikyag پژمرده.

^٣ - weçerza نوه.

^٤ - qirçale جرقه.

ئى شہوار شوورُ تنہ ،
 وہ قرچالہئ شیعریگ بہنہ!
 یہ ئوتشید و ئاگر چوودہ لئ
 شہمشہمہ کورہ ک بان چہ و گری
 منیش کہمہئ قال:
 - «وہئ ہاوار!...»
 ئایہمہیل کہنہئ قال:
 - «وہئ ہاوار!...»
 منالہیل کہنہئ قال:
 - «وہئ ہاوار!...»
 لہ پسا چوزہ دہم و پهل کیشم
 برئ لہ دوزا دیار دہن
 دەورئیان گشتئ نوزہ و
 گہل گہل مہلوچگ و کہمووتہر و وہناوکہ^۱ و
 خومہرہژگ^۲
 لہ شوونئیان،
 بال وەشنن و تہن

^۱ - wenawke نوعی قمری.

^۲ - xwmerejig پرندهای زیبا و رنگارنگ.

یه کُ چِراخِیگ ها ده سییان و کتاویگ
 فره خۆتم له لییان جووش تیه ری
 خاس هۆردهو بووم
 شاملوو، شێرکو، ئەخهوان، فەردهوسی،
 فرووغ، هدایهت، ههلمهت، پهشیو، نازم حکمهت، لۆرکا ...
 دهو کهن و قال کهن:
 - «وهی بگرهیی، نه ده رچوو هاتیم!!»
 له خوهشی،
 گهزگهز بالا کهم
 شه مشه مه کووره ک بویه سه جاو چه رمگ
 رقیه ید و قیژنی:
 - «مردگه یل! زینگه یل بگرن!»
 ئووردی شه مشه مه کووره ک
 له بانا بوونه و گل
 شاعره یل، نوورن وه فەردهوسی
 بسکه خهنگی که یدو ئوتشی:
 - «میرات داره یل ناگر و زانایی!
 کتاو واز کهن!»
 یه ئوتشید و ده م کتاو ده یدهو

وه یه یهه و
 رووسه م و کاوه و سیاوه خش و فلامه رز...
 تیه نه مه یدان!
 ئه خه وان لوو کتاو ده یده و
 ئاگر ئه هوورایی،
 زووانه کیشید و یه خُ خوه ر ته زیده و
 شاملوو، لوو کتاو ده یده و
 هزار «وارتان»^۱ پییا بوون
 شه مشه مه کووره ک ته پُ ریپ که فیده و پی
 بان چه و گریدو قیزنی
 ئاگر گرید و بووده به ور
 ئایه مه یل، گیان که فیده و پییان
 وه چه و پرتنه کی،
 «گارد سیویل»^۲ شه مشه مه کووره ک

^۱ - wartan آزادیخواهی که در زمان پهلوی زیر شکنجه جان سپرد و شاملو شعر «نازلی» را به یادش سروده است.

^۲ - gardi sîwîl گارد سرکوبگر «فرانکو» دیکتاتور اسپانیا. لورکا شاعر بزرگ اسپانیایی در شعری جنایات آنان را به تصویر کشید و وقتی لورکا به وسیله‌ی سربازان فرانکو دستگیر و تیرباران شد؛ یکی از اتهامات او سرودن همان شعر بود.

تهرفُ تۆن کهن!
 قهورسان داخلیشیهئ
 «نازم حکمهت» ئوشئ;
 - «ههلسن! شاعر وه نیشن کارئ بهتاله»
 ریچهرمگ کوور و که یوانوو قزنی
 - جوور قوتوولسک^۱
 له پائی که له کی له که له سه رگ ئایه م که فتنه و
 یه ک دووار که لکی له شه و ها ملیان
 موور تیه رن .
 چمه و وهر ،
 دوتم
 ریچهرمگه که باوگمه و که یوانوو ه گیش دالگمه!
 ده مه مل سهر ا و
 وانگ شوورئ هلالم .
 دالگم ئوشئ:
 - «رووله ! بنوور!
 یه که له سه رگ خوه یشکه ییل و برایدله!»
 که له سه رگی هیژ ده م

^۱ - qwitûlisk ریشه ی گره خورده و زمخت درختان جنگلی.

سهرده،
 تهوهن به یدهم
 بووقهئ قهوی که ید و
 وه یه یرهه و
 قهورسان نیشیده زله
 دویه تلهئ قز بوور چه و بایامینگ تی
 شه و شووری ها وه ری
 ماسی خوهر چه رمگ قاقه زینینگ
 ها ده سییه و
 له شوونی
 دوپس و په نجیا هزار ماسی خوهر
 قاقه زی چه رمگ
 بال وه شنن و تیهن
 - «یه کییه؟!»
 شاعره یل ئوشن:
 - «یه سادا کووه^۱ و یانه یش له شوونی
 له هیروشیما هاتنه!»

^۱ - sadakû دخترک ژاپنی نماد قربانیان فاجعه ی اتمی هیروشیما و
 ناکازاکی.

ریچه‌رمگئێ تێ جوور که‌وله‌ کوت
 خیال بوچگ قژ هوئێ
 - ره‌نگین -

هه جوور «شه‌ش په‌پووله‌ که‌ئێ مه‌رزیه‌»
 ها بان ده‌سییه‌ و
 له شوونئێ
 په‌نج هزار په‌پووله‌ئێ ره‌نگامه
 بال وه شنن و تیه‌ن
 - «.....!؟» -

شاعره‌یل ئۆشن:
 - «یه مامه‌ هوومره‌ و که‌ژال،
 په‌پووله‌ گانیش...»
 کوپ بته‌ و چوار سوکێگ تێ
 هه‌ر منیده‌ رووسه‌م کار خوه‌مان
 سێداره‌ئێ^۱ گه‌ورایگ له‌ چوووه‌ چزگی^۲
 ها وه‌ کولیه‌ و
 له شوونئێ

^۱ - sêdare دار اعدام، صلیب مجازات.

^۲ - çuwe çizigî آزار رساندن، شکنجه.

شهش هزار وهناوکه یی کهو،

بال وهشنن

- «.....؟!»

شاعرهیل ئوتشن:

- «یه «ئسپارتاکووسه»^۱ و هاوکوره یلی

ناز شرین دویه تیگ تی؛

بهرز ههر جوور «گۆمهشین ناسر»

رهنگین

جوور «گولنیشان مهزههر»

داوانی، پر له وههارهیل دور لهیرههر ولات

کهمچانی^۲ ها دهسییهو

پر له مهته له گان نهنگم

زانم

کلیل قهلب م

^۱ - ispartakûs رهبر بردگان شورشی قبل از میلاد مسیح که به همراه شش هزار نفر از یارانش زنده بر صلیب زده شدند و به روایتی در میدان جنگ کشته شد.

^۲ - kemçan بافتنی کوچکی که به دیوار آویخته میشود و جای نگهداری چیزهای کوچک می باشد.

ها له ناو مه‌مگانی
 شعیره گانم سه‌راپا بوونه چهو
 وشه گانم تیه‌نهو ده‌نگ:
 - «دۆیه‌ته ره‌نگینه!
 ت بلسکه‌ئ ئاگر دَل کام شیعر کام شاعر کام شاری؟»
 بال چهو ده‌ئ له یه‌ک
 هه‌ر تک ئرمیسیگ
 بووده گول قرمزیک و
 تک تک تکیه‌یده داوانم
 - «گلاره‌گه‌م!
 مه‌له‌وه‌ر ئاشق کام وه‌هار کام ده‌روه‌ن کام ولاتی؟»
 بال چهو ده‌ئ له یه‌ک،
 هه‌ر تک ئرمیسیگ
 بووده که‌مووته‌ر چه‌رمگیگ و
 نیشیده بان شانه‌یلم
 - «گشت که‌سه‌گه‌م!
 خوه‌زیه‌و شرین کام منال ورسگی؟
 هناس سه‌رد کام دالگ چه‌وه‌پئید؟
 بوتش ئرام!»

م پرَم له جامه ک!
 پرَم له کهو و کهمووتەر و هساره
 بهو گیریه گاند له ناو وشه گانم بکال
 بهو تا وشه گانم
 وه دهنگ ت قسیه بکهن
 ده سپیچگ مه جوور،
 هه رسه ئی ترسم جوور ماچ نه پرسی نه چنیا گئی
 له لید بکه فمه و خوار!
 بهو! نه رمه وای هناسد
 وه رده له گهرمه سیڕ گیانم.
 بال چهو ده ئی له یهک و نووریده پیم
 چهوه یلی په ژاره وارانم کهن و
 سهر و قژ شیعره گانم،
 هه لکزیه ن و کزره و بوون و
 سهرو کوپ مق به نه و دل!
 وه به یه هه و تا نووریده ئاسمان،
 شوان ترس خودار^۱ وا
 هه ئی که ئی له رییه ن تهر ف تون ئه وره یل ئاوس و

^۱ - tirsi xûdar دیوانه‌ی وحشت زده و عصبی.

داجمیهن ئِرا بان قه‌ورسان و
 بووده رفت^١
 ئاسمان،
 مه‌مگ نه‌یّده ده‌م ده‌مه‌دالانه‌یل^٢ و
 کوّیه و ده‌یشت و دار و ئایه‌م،
 سناو ده‌ی
 له شوونی،
 خوهر، چه‌و ره‌ژیدو
 سه‌روین به‌سیّده‌و
 ملوانک ره‌نگامه‌ی^٣ زه‌رینه‌وسیمینه
 خه‌یّده بان سینگ و
 تیّده پیریمان‌ه‌و
 هه‌ره‌یل گشتی،
 پیر بوّته‌و دگانه‌یلین رزیاس
 ته‌وره‌یل بی‌کار گشتی دارزیانه.
 «شوان په‌روه‌ر» و «ویکتور خارا»

^١ - rift باران شدید.

^٢ - demedlan کسی که از گرسنگی و تشنگی بی‌قراری کند.

^٣ - rençgame رنگارنگ.

وه تهنوور و گیتار تیهنهو دهنگ:

- «مزگانی ...

مزگانی ...

مزگانی وه خویشکھیل^۱ په ژاره و دالگهیل^۱ چهوهریئی

مزگانی وه ههرچیگه شاعر و کهوتر و سیه پروتسنه که^۱ ...»

نایمهیل و مهلهوهریل

خه مهیل و خوہشیهیل

- روولہ بجم -

برپر و گهل گهل تیهن و

تانهوره گ^۱ چهو ههلورئ

ولات داپووشنن

- مزگانی

مزگانی وه درج و شمږ و شهخته^۲ و زهنجیر

وه رخ و چرچ و دروو و دهلهسه

سنوور و ناخل و ناوین ...

لهیرهو دوتیا

هوچ چناریگ،

^۱ - siyepirüsinek پرستو.

^۲ - şexte یخ.

هۆرمانه یل^١ سهونز^١ خوه ئ،
 له هۆره و نیه وه ید،
 له یره و دوتیا
 هۆچ دار^١ به رۆیگ
 مه له وه ره یلی^١ گوم نیه که ئ
 مه لوتچگه یل^١ وه زووان^١ دالگی^١ خوه یان قسیه که ن
 له یره و دوتیا
 ری^١ به هه یشته
 وه ناو مه یدانه یل^١ مینا نیه چوود
 هۆچ شوانی^١،
 ئیواره،
 وه بی^١ قول نیه چوو ئرا مال^١
 دی قلایل^١ نازیه تبار و
 پهنج شه مه یل^١ سیار^١ دۆده رهش
 نیه ونه هاومنووس^١ دالگه یل^١
 دی «خوداکه ره م» وه په له تگ^١ سیه ئ^١ ناهمییه ری
 خوه ئ^١ نیه تاسنی^١

^١ - hüriman خاطره.

دئ شهمشه کوره ک وهل^۱ «شالی چهرخی» و «نازاری
 شیتا» دژمنی نیه کهئ
 دی هه وه جهئ هونچ «چگوارایگ»
 ئه و تفهنگ نیه که فی .
 هه ورات^۱ گیسه یل^۱ شیعره یل^۱ «هه لمهت»
 ولات گریده و وه
 هزار په بوولهئ ره نگین^۱ شیعر^۱ «شیر کوو»
 گوورسان که یده گول گولارا
 هه ر کلک^۱ شیعیگ^۱ «شامی»
 بووده شیشه یگ^۱ ئه تر
 وه دهس^۱ منال^۱ کرماشانیگ^۱
 فرووق وه په ل^۱ گیسئ
 ئه سر^۱ مناله یل سریده و،
 وه بلالوک^۱ ئرایان گووشپاره درس کهئ!
 شاملوو و ئایدا

^۱ - heirat بوی عطر و عبیر، بیشتر برای گیاهان.

ئرا که مووتەره یلییان دانووکه رشنن
 «ئەخەوان» لە جی زمسان
 لە وه هار ئوتشی
 «حوسەین قولی» بۆتەسە خاوەن د لچ و خەنید
 «نیازەلی» سجدیلدارەو بۆتە و
 ناو هەلگەردانیە!
 «سیروان» و «ئەلۆهن» و «گاماسیاو»
 دەس خسنەسە مل یەک
 زەرد و کەو و قرمز،
 شان وه شان یەک،
 «گەریان» هەلپەرن
 «عەلی نەزەر»^۱، قوولەم بەهەرە^۲ چرئ
 «خان مەسۆر»^۳ قال کەئ:

^۱ - elî nezer یکی از هوره خوانان بزرگ کرد.

^۲ - qûlem behare شعرى از شاکه و خان منصور در وصف بهار.

^۳ - xan mesür شاعر بزرگ کلهر در زمان افشاریه.

- «شکرانہم وہ پید ...

بینائ بان سہر ... »

شاکہ^۱ جوواو دەئ:

«خان!

کوورہ گلالان ...

لافاو گرته وەر؟!»

^۱ - şake شاعر توانای کرد و یار و ہمدہم ہمیشگی خان منصور.

مال خالووان^١

له ی سییه چل زمسان سهرد سقان سزنه

وا

له ناو کۆچه یل چک چوول

چنگ چوئی هه لگه رد یاس

^١ - malixaluwan کفش دوزک.

گیانی داملکیاس
 به پری هه لورپاس
 وه کورچه کورچ،
 ته پ کونای کرکیی کوتی
 «مال خالووان! مال خالووم ها له کوو؟»

خوهر

له ده یشته ی روتهل قوتهل قلامردگ ئاسمان
 ده مچهوی ئه لگرپاس
 چهوی هه لبرکیاس
 هناسی رچکیاس
 بوپهسه سلیم سییه و
 دهس بی ده سلاتی گریدهو
 «مال خالووان! مال خالووم ها له کوو؟»

ئایه مهیل،

ئایه مهیل گیز

ئایه مهیل وهم

ئایه مهیل تیهل، تهنیا، تیه ریک، ورسنگ

وه پای دیوارهیل تا ئیواره دریز بیکهسی

ههر کهس،

له ژپړ جنازه ئی خوه ئی،
 نکه ئی تی
 زقوم
 گورچینگ هر چینگه داره رچگانیه
 ولات شه که ت شهیت
 له ژپړ شمپ شوور شه مشه مه کووره ک شه و
 کوومر کیشی
 قلایل قه رانگوره خته^١، گووشه قولاخ^٢ شووفاری ولاتن
 خه مه یل خوه شی سلادره،
 له مدوه ق دل یل
 گورای گور سیکار کیشن
 «مال خالووان! مال خالووم ها له کوو؟»
 له ئی سییه چل زمان سهرد سقان سزنه
 چوته چقیامه و چه قیامه
 دی زه رینه و سیمینه ئی شوون وه یشتوار ده یشت دلواز
 ئاسمان
 له هوزره و بردیمه

^١ - qerangwirexte دنیا دیده، با تجربه، نیرنگباز، مکار، از دام جسته.

^٢ - gûşe qwîlax حساس برای شنیدن.

دی نیہ زانیم
 سووسگ کہیٰ خا کہیٰ؟
 کہو کہیٰ کر بوو؟
 سییہ پروتسنہ ک کہیٰ تیدہو؟
 وہناو کہ کہیٰ ئاشق بوو؟
 دی نیہ زانیم،
 چہویر چو گول دہیٰ؟
 خومہ رہ ژگ چو چہو رہ ژید؟
 وہ فراوان
 چوں لہ خرگین خیال گلالہیل
 سہرپڑ بوون؟
 «مال خالووان! مال خالووم ها لہ کوو؟»
 ہامہ ئی گہ پُ باسہ و
 وہ یہ یہہو
 سہردہ وائی تیژی تید و
 پف کہ یدو قہ پالم و
 مال خالووان مردگ وشکلاتی
 وہ لا بہ ید!!..

په‌ته‌سوو^۱

هەر له ئیواره،
خەم،
وه تهور گۆل ده‌میگه و
گورای گور،

^۱ - petesû کهنه‌ای که می‌سوزاند و خاکسترش را بر روی زخم می‌گذارند.

دهی له ساقهئ کلور دار گیانم

منیش

هه یتاهه یت

خوه زئییه وهیل که و سز نم و

که مه په ته سوو

نه مه بان زامه یل قولم و

وه دهسپر شیعره یل قرمز

هه لپیچمان

شه وه کی

خه م

وه ته ور کول ده میگه و

شه که ت و له که ت که فتیییه و

دار گیانم

له ژیر بارخوه زئییه وهیل که و

شیعره یل قرمز

سه ر چه مانیییه!

تامازوو

ئێ تیه‌ریکه شه‌و
زلمان ساکان^١ قه‌رقووته^٢
تامازوو،
ترو‌سکه‌ی چه‌و هساره‌یگه
ئێ ده‌یشه‌ی برشیای شیور شیوره
تامازوو،

^١ - zılman sakan بسیار تاریک.

^٢ - qerqüt انبوه، پر.

ئرمیس ھوونکُ ئور یگہ
 ئی کہوکُ کز کوور کولہ سوکُ
 درجُ تہنگُ تیہریکہ
 تامازوو
 نیشتنُ بانُ سہر کہ شیگہ و
 منیش،
 تامازوو تنم!
 تامازوو چہوہیل کالُ پر لہ پرشہیٰ خوہرُد
 چووی زلف شوورُ شیواوہ شیود
 وہ دەسُ نہرمہوایِ ئیوارہوہ
 بہو!
 بہو تا وہہار بایِ
 تا منیش؛
 لہ ھہوژات ھناسەد،
 سہر مہس بووم و
 لہ سہرُ کہشُ بہرزُ دلداری،
 ئپراد بشاقنم!
 بہو!
 بہو....!

هاتى...»

«هاتى..»

ئى چيلگه يلى هسك رهقه
هيمنان فكره يلى سهونز بكن!
هاتى،

گوچانہ گہی؁ باپیرم
 ہر شہو خہو دہروہن و دارسان بوٹید!
 کی زانی؁؟
 ہاتی؁ یہی؁ شہوہ کیان ک ہہلسم
 بوتم چوڑہ داس و بوہسہ تولہ داریگ!
 ہاتی؁
 ئی مہل؁ کز و کوور؁ بن؁ درجہ
 لہ ہہلفرین؁
 تووزیگ وہ ہوز؁ بالہ یلی؁ مہنود!
 ہاتی؁؁
 ئی ئایہمہیل؁ نامہی؁ گرتگہ
 ہیما؁ تام؁ مہتل؁ و گہنم و واران بیہن!
 چووزانم؟
 ہاتی؁؁ ہر وشہ یگ
 سوو دسوو؁ شیعیگ؁ رومانیگ؁ بوود!
 وہ ہر وہ چگہ ہسارہ؁ خوہریگ
 ہاتی؁...
 ہاتی؁...
 ہاتی؁...

یهسهگ خێ وه شهو نیه گرم
دلّ وه زمسان نییه م
چۆن ک زانم؛
زمسان له گشتی وه رزه پیل
وه وه هار نزیك تره!»

درج

دُ کہو،
له سەر ئاسووہی بہرزینگ
رۆیای رۆ یه ک گرتنه و
ئپرائی یه ک شاقنن
درج ورسگیگ به لام،
له پښت چروویگ
له تره له تر زووانییه و
ها موکولییان!

چهمەر

ئاسمان،
 دیول کوتی
 وا،
 ساز ژهنی
 تاشه یل گوپه و رنن
 داره یل قژه و که نن و
 بایه قوش^۱ کووریگ
 له بن که لاهه ی دلّم
 وه مل خوه زییه و کوشیا یگا
 تا شه وه کی؛
 «پاوه مووری^۱» چری!

^۱ - pawemûrî آهنگی که کردان در سوگ عزیزانشان می خوانند.

ماچ

پینۆس^۱ بیک^۱ که و
 وه دزی «سانسوور» هو
 ماچ په ره یگ قاقه ز کرد
 شه وه کی گشتی^۱ ولات
 له دهنگ^۱ گیری کوور په شیعر یگ
 زرخه و^۲ بۆن!

^۱ - pênüs خودکار.

^۲ - zîf xew از خواب پریدن.

که پوو

که پوو هات و
توواس چشتی بوئشی
به لام وا پف کرده و پی و
خوهی و خه و ره گهی
وه لا برد!

سهوز

پایز هات و
هه‌رچیگه شیعر و رۆمان سهوز باخ بو
وه نه‌خوه‌نیاگ سانسوور کرد
دار کاج به‌لام؛
وه شیعره‌یل چه و سهونز و
گورانییهیل بالابه‌رز
وه پایز، قه‌شمه‌ری کرد!

گومان

- «تەق... تەق... تەق...!»
هەنای تەور تییۆل تۆش
وەشکیا یەکم دارُ دارسانەو
دارەیل ئەو پەرەو
وە خوەشلە خوەشی وەتن:
- «ئە...! دەنگُ پای وەهار تی!»

نہوایؑ ...

- « ئرمیسه گاند هه لگر!

نہوایؑ

له وه یشت تہو ئاگر بگرم!»

شیر

- «په پووله یگ،
نیشتییه سه بان دهفته ره گه م
دیروی ئاخیرین شیری
ک ئراد وه تمه
وه دزییه و خوه نییدا!»

قهرهوی^۱

م نه سیف دزیمه و
نه گهنم خواردمه
نیه زانم،
قهرهوی گونای
کام باپیرم دهمه و؟!

^۱ - qerewî تاوان.

چه پاو

هزار سالُ سییه س
قلایل چه پاو که ن و
داولہ یل نوورن!
داخمہ ئرائ
کورہ یل خاسیگ!

نوورگه^۱

له چهو چالآو
«بهرز» یانی:
دریژائی خوئی و
«ئاسمان» یانی:
چه نه پهنج قوروشییگ!

^۱ - nûrge دیدگاه.